

- Un interviu audio (podcast) și 1 interviu video de final, realizat de Elena Taragan.
- *Activități post-Provocare:*
- Două comunicări la Conferința #BM142 *Inspiră. Implică. Împuternicește. Conectează:* „Bloom, Anderson și Provocarea noastră” (comunicare-poster) și „Concepte globale în realizări locale” – la *Provocarea verii* (comunicare în plen);
- O comunicare la Zilele Bibliotecii Naționale „Ion Creangă” – Provocarea verii – program transformator;
- Elaborarea unui volum „Ziuarul Provocării noastre: sinteze, articole, feedback” în colaborare cu Elena Taragan, Eugenia Filip, Elena Cebotari, variantă PDF - 127 p.
- Conceptualizarea unui volum tematic de revistă *BiblioPolis* (250 pagini);
- Opt articole-materiale (redactarea, scrierea, adaptarea) pentru *BiblioPolis* nr. 3 (peste 60 de pagini);
- Adaptarea Ghidului metodologic de implementare a programului *Provocarea verii* pentru *BiblioPolis* nr. 3 (36 de pagini).

Profilul Cercetare-inovație a participat activ la *Provocarea verii* fiind prezentă zilnic în procesul desfășurării (vizite pe

terenul practicii și experimentului, sinteze zilnice a desfășurării, ateliere de instruire bibliotecari, ateliere pentru utilizatori, articole de analiză, dialog, ajutor metodologic, încurajări și motivări, exemple de bune practici, comentarii, video-interviuri, o cercetare (interviuri orale cu bibliotecarii și participanții).

A monitorizat, motivat și inspirat colectarea feedbackului social; a adunat feedback social în cadrul cercetării desfășurate „*Provocarea provoacă bibliotecarii și utilizatorii BM*” urmărind schimbarea de atitudine societală a comunității (părinți și copii participanți, bunei) față de bibliotecă, de rolul și puterea bibliotecarilor; de schimbare a bibliotecarului.

A monitorizat profesional reacții, intervenții pentru ameliorare, remediere sau motivare, orientând subtil în albia dreaptă proiectul *Provocarea verii*, asigurând suportul metodologic (*Ghidul, Jurnalul participantului*), înscriind astfel *Provocarea verii* în *Analele Inovării activității Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”* și tezurizând partea sa de contribuție în articolele publicate, comunicările susținute, în volumul „*Ziuarul Provocării noastre*” și pe paginile revistei *BiblioPolis* (un total de aproximativ 15 coli de autor).

DEBRIFĂM PROVOCAREA: VORBESC BIBLIOTECARI

*Conf. univ. dr. Lidia KULIKOVSKI,
director adjunct*

*Scopul unei provocări este acela de a ne scoate de pe calea obișnuită a gândirii. De la provocare, ne deplasăm pentru a găsi un punct nou, care, privit retrospectiv, pare să ofere valoare (Edward de Bono). Despre valoare și evaluare, despre viitoarea *Provocare-2020* au vorbit, la 29 octombrie,*

cei 24 de bibliotecari prezenți la debriefare. Cum a scris Elena Taragan pe pagina *Amicii științei și inovației:* „... au fost chemați la dialog, la un „bilanț amical”, în care fiecare să se exprime argumentat și nerestricționat, scoțând în evidență atuuri ale acestui program pe care îl putem numi fără ezita-

re unul „transformator”, dar și „aspectele sumbre”, zonele perfectibile, „ghinioanele și nenoroacele” de care am avut parte în această vară”.

Au vorbit sincer, obiectiv, cu pasiune și convingerea că următoarea *Provocare* va fi mai bună, într-un cadru profesional non-formal, pozitiv, de încredere și de interrelații benefice, colegiale. *Provocarea verii* ne-a oferit modalități care ne-au scos de pe căile bătătorite ale gândirii, ne-a determinat să fim creativi. *Provocarea* ne-a permis un cadru nou pentru a privi lucrurile, ne-a schimbat percepțiile asupra muncii noastre, asupra rolului complex, schimbător al bibliotecilor și bibliotecarului.

Sinceritatea dar și obiectivitatea cu care au răspuns bibliotecarii-eroii noștri la cele două întrebări: *Ce le-a plăcut la Provocarea 2019* și *Ce nu le-a plăcut?* a permis colectarea multor opinii, sugestii care exprimau stări, admirație, mulțumire, mirare, mândrie, însă scoatem în față și aspecte *negative*, imperfecțiuni și lacune, nemulțumiri... Îmbucurător este faptul că au învățat să se autoevalueze obiectiv și să-și urmărească progresul. Fiecare, în cele 2-3 minute per răspuns la întrebare, își punea în valoare *Provocarea* lui, și toți răspundeau țintit, la subiect, evidențiau prin ce se deosebește *Provocarea* lui de ale colegilor. Aici aspectul pozitiv e că se ve-

deau și se evaluau în context larg de rețea, conștientizând că partea sa de contribuție a fost valoroasă și a întregit frumos tabloul general al programului.

Spicuim din răspunsurile lor menționând ca victorie generală, comună, ca proces de schimbare a percepțiilor – nici un bibliotecar dintre cei 24 nu s-a plâns, nu cerea milă, nu cereau iertare pentru greșeli, sau justificări la deviere de la agendă etc. În schimb, toți demonstau cu pasiune că au realizat un bun comunitar, că au fost parte conștientă în implementarea unui proiect inovator, de anvergură. Îi admiram pentru recunoașterea că s-au regăsit în acest program, că au putut să-și arate capacitatea de a realiza lucruri noi, că au învățat împreună cu participanții, că au câpătat mai multă încredere în forțele proprii, că sunt experți...

1. Ce v-a plăcut la Provocarea 2019? Ca stare, ca rezultat, ca percepție... De ce, concret, sunteți mulțumită?

„L. Rebreanu”: A fost un program interesant, interactiv, de dificultate mare, ne părea la început. Dar când am organizat intern resursele noastre umane am hotărât că participă egal toți angajații – la fiecare revenindu-le două zile din tură, astfel aveau timp să se pregătească pentru următoarele zile... asta a asigurat succesul masiv al *Provocării* noastre pentru că făceam

lucrurile profesional, cu responsabilitate, iar calitatea ne-a adus atâta notorietate în mahala și dincolo de Poșta Veche... Mi-a plăcut totul, ideea, conceptul, programul, copiii, părinții... acum retrospectiv, sunt și mai mândră de *Provocarea Rebreanu* și colegii mei la fel!

Filiala „A. Mickiewicz”: Am privit provocarea din perspectiva unui părinte care are copii... ne-am străduit să oferim ceea ce i-ar interesa, ce le-ar plăcea... Le-a fost interesant, a fost foarte participativ; părinții erau colateral implicați de către copii să interacționeze cu noi – aveau teme pentru acasă și copiii solicitau părerea părinților; așa s-au interesat și veneau la bibliotecă să vadă pe viu ce se întâmplă. Le-a plăcut și de aici au început relațiile strânse nu numai cu copiii dar și cu părinții, buneii, am construit cu o mare parte dintre ei relații prietenești. Ne-au bucurat cu feedback de care nu am mai avut; asta este valoarea *Provocării* pentru biblioteca noastră și, bineînțeles, responsabilitatea profesională cu care am acceptat *Provocarea*, căutând s-o facem distinctă, interesantă, inovativă.

Filiala M. Drăgan: Program bun, interactiv, care-ți permitea să jonglezi cu componentele în funcție de temă, grup, zi. Concept bun! Experiență bună!

Filiala „A. Donici”: Ne-a plăcut foarte mult *Provocarea* și experiența participării

la această provocare; noi, mai mici ca bibliotecă, și ca participanți (la vârstă mă refer), dar am reușit să realizăm corect toate componentele. Punctul forte cu care ne putem lăuda și prin care am lăsat o urmă în *Provocarea BM* a fost componenta *Crează* – am creat atâtea lucruri frumoase dezvoltând abilități creative copiilor – că au rămas în continuare să participe la serviciul „Pălăria curcubeului” care constă din ateliere creative. Suntem mândri de prestația noastră!

Filiala V. Bielinski: Am adaptat organizarea *Provocării* la contingentul nostru de cititori – copii – și la potențialul bibliotecii noastre mici, care avea aceeași încărcătură emoțională, de conținut și activități ca o bibliotecă mare. Nouă ne-a plăcut, cititorilor la fel.

Filiala Codru: La început ne părea că ne-ați abandonat pe malul pustiu al unui ocean. Ne temeam să intrăm în el, ni se părea fioros... dar încet, încet l-am îmblânzit (nu-s sigură cine pe cine), am învățat a înota, a devenit mediul nostru familiar... după cum am înotat, așa-s și rezultatele. Suntem mândri că am fost parte la acest proiect, că l-am putut oferi copiilor de la Codru - marginalizați prin depărtarea geografică de multe alte tentații interesante din oraș – ei au avut laboratorul lor, terenul de creație și de experimente pe care

nu voiau să-l părăsească, ei îl considerau al lor, veneau mai dimineată și așteptau deschiderea bibliotecii. Sunt mândră de noi și de ei.

Filiala N. Titulescu: A fost o vară minunată, de creativitate maximă, caracterizată de construirea unor interrelații între copii, părinți și bibliotecă. De toate au fost la *Provocarea noastră*: dans, muzică, teatru, lectură, construcții, aplicații, excursii; alt aspect pe care vreau să-l menționez: niciodată nu am învățat atâta, niciodată, ca bibliotecarii, n-am citit atâta, niciodată nu lucrăm până la 24.00 – provocarea, sau grija de imaginea programului, de imaginea bibliotecii noastre, dar cel mai mult de copiii care așteptau surprize noi în fiecare zi; și încă un aspect: aici, la *Provocare*, am învățat să scriu bine, să promovez ceea ce facem și-mi reușește!

Filiala „Maramureș”: Un program în care ne-am implicat cu toată puterea și dorința de a-l face interesant, cu personalitate. A trebuit să învățăm, dar ne-a picat bine. Norocoși, am învățat multe de la voluntarul din Germania.

Filiala „Ovidius”: *Provocarea* pentru noi a fost în primul rând muncă – muncă consacrată. Organizarea, managementul intern, a fost bine gândit, responsabilitățile bine delegate, nu am avut probleme la acest capitol. Pentru noi a fost un efort maxim pentru că eram orientați spre rezultat. Fiecare componentă a fost dezvoltată profund, cu accent deosebit pe lectură și descoperire, ca la nimeni altul, iar formele și metodele de care s-au bucurat participanții au fost cele mai evaluate, actuale, originale, program inovativ – metode inovative. N-am avut grupuri stabile dar am avut noroc de participanți foarte buni, talentați, interesați. Bineînțeles că ne-a adus vizibilitate, s-au familiarizat mulți cu biblioteca prin *Provocarea verii* la „Ovidius”. Un program de care, deși obosiți, ne-am desprins nostalgic.

Filiala „L. Ukrainka”: Am fost prezenți la *Provocarea verii* toate trei luni, deși au fost perioade când rămăsese doar o persoană în bibliotecă. Un program bun, l-am îmbrățișat și l-am adaptat la capacitatea noastră mică, ne-am orientat pe Quest-uri și am fost unica bibliotecă cu această tematică susținută toată perioada. Bineînțeles că nu am neglijat nici celelalte componente ale *Provocării verii*. Am învățat multe în acest program și putem spune că suntem echipați cu experiența necesară desfășurării altei *Provocări*...

Filiala „M. Ciachir”: Un program foarte bun, zguduitor de bun, m-a uimit impactul real al proiectului, aspectul în privința căruia acesta a fost unul cu adevărat „transformator”. Împreună cu participanții – am reușit să reinviem copilăria noastră, să desfășurăm un proces de activitate estivală (care implică cunoaștere poate chiar mai mult decât joc) la care copiii să vină cu plăcere, cu entuziasm și nerăbdare. Am și acum în față fetițele care se uitau cu lacrimi în ochi la fotografiile de la activitățile la care acestea au lipsit... din astfel de detalii cu emoții a fost compusă *Provocarea Ciachir*... Mă bucur că am readus la viață plăcerea jocului din copilăria noastră, jocul în echipă, liber și explorator. Încă un exemplu: „Nu-mi recunosc copilul... a vorbit în public!”, ne-a spus uimită o mămică. Nu și-a închipuit că poate fi atât de sociabil, deschis și liber... Le-am dat această șansă copiilor... să fie ei înșiși în toată splendoarea lor. Acesta este, cred, impactul pe termen lung al *Provocării verii*. Relațiile de prietenie care s-au înfiripat între micuții prezenți la noi la „Provocare” sunt și ele de o valoare inestimabilă.

Filiala „Alba Iulia”: Atât din perspectiva utilizatorului cât și din perspectiva noastră instituțională, *Provocarea verii* a fost un program care ne-a făcut mai buni (în sensul capacității), mai sensibili (în sensul relațiilor stabilite cu participanții), mai

toleranți (în sens etno-cultural). Am dezvoltat toate trei componente ale *Provocării*, cu efort, dar în stilul nostru, specific al echipei și al bibliotecii care funcționa ca ceasul... Participanților și nouă, echipei ne-a plăcut.

Filiala „Târgoviște”: Lectura și povestea, specialitatea casei, dar și descoperiri, mici europeni, întâlniri cu personalități diverse, interesante..., s-au derulat frumos toate cele trei componente ale programului. Dacă e să acoperim printr-un cuvânt tot ce s-a petrecut la „Târgoviște” ar fi *Forfotă mare!* Abordarea lecturii a suscitat și discuții între colegii prezenți și chiar au reușit să facă un blitz-schimb de practici și să identifice soluții pentru, o *nepopularitate* a componentei „Lectură” (Citește) cu care s-au confruntat unii dintre ei. Au recunoscut că e timpul să *renunțăm la metodele tradiționale, non-dinamice și plictisitoare, de lectură. Îi putem intriga pe copii cu vreo întrebare, îi putem solicita să identifice anumite aspecte ale vreunei probleme, acest lucru implicând, de fapt, și „nițică lectură”. Doar nu citim de dragul citirii, ci o facem și cu un anumit scop, cu o anumită utilitate.*

Filiala „Ștefan cel Mare”: Program foarte bun, copii mulți, care au crezut în noi, în capacitatea noastră că vom oferi lucruri interesante; ne-am implicat responsabil, în echipă, și am reușit! A fost o *Provocare* frumoasă la noi... Am avut noroc de copii talentați, creativi cu permanente întrebări curioase ... *știm că ne veți arăta cum..., știm că ne veți învăța...* iar asta ne obliga să fim și mai buni, să căutăm subiecte interesante, jocuri inedite... Au fost foarte implicați, colaborativi și dornici să știe.

Filiala Traian: La început ne era frică, noi, bibliotecarii fără experiență în bibliotecă. Dar ne-am integrat și am mers înainte... Dacă ne-am întoarce din nou la început, am face-o și mai interesantă, deși a fost o *Provocare* cu multă distracție, veselie și am avut sprijinul voluntarilor noștri.

Credem că a fost un succes pentru Filiala Traian...

Filiala „Transilvania”: O poveste frumoasă ne pare acum, dar o poveste construită cu supra efort uman și instituțional, poate de aceea ținem atât de mult la ea. La noi *Provocarea* a fost un maraton – nonstop, o provocare, după cum se și numește. Cum s-a exprimat Ludmila Capița – *ne-am străduit să facem față Provocării și totodată copiilor participanți să le fie interesant și atractiv.*

Cu riscul de a fi învinuită de dragoste eternă față de „Transilvania” am exprimat esența *Provocării* lor printr-o parafrază a unei poezii dedicate Transilvaniei – o cunoașteți:

Ai fost foarte activă „Transilvania”! / I-ai învățat cum funcționează Lumea și Universul, „Transilvania”! / Le-ai demonstrat cum funcționează lucrurile, „Transilvania”! / Le-ai dezvoltat și educat creativitatea, lectura și descoperirea, Transilvania! / I-ai făcut dependenți de Experimente, „Transilvania”! / Le-ai dat Doodlere 3D, Lego, puzzle și roboți, „Transilvania”! / I-ai învățat Coding, Scratch și acum își fac povești animate, „Transilvanie”! / I-ai făcut inteligenți și manierați, curajoși și motivați, „Transilvanie”! / I-ai transformat în cercetători, călători, ingineri, artiști, pictori, astronomi, bibliotecari, matematicieni, inventatori, „Transilvanie”! / Dar cel mai important, tu i-ai transformat în visători, „Transilvania”! / I-ai învățat cum să se descurce în viață, cum să scape de probleme, de stres, anxietate, teamă, „Transilvania”! / Ai învățat din mers *Provocarea*, împreună cu ei, „Transilvania”! Te-au stors de puteri, „Transilvania”! / Varză te-au făcut, varză (de carte) i-ai făcut, „Transilvania”! / Tu i-ai îndrăgostit de *Provocarea verii*, „Transilvania”! / Ei te iubesc, „Transilvania”! / Tu îi iubești, „Transilvania”!

Filiala „Ițic Mangher”: *Provocarea* Mangher a fost una aglomerată – copii

mulți, dar avem experiență de muncă cu grupuri mai mari de 25 persoane (Tabăra noastră ne-a călit). Toate componentele au fost realizate în stilul nostru mangherian, cu specificul nostru instituțional – lecturi interesante, creativitate la maximum, descoperiri și multe alte lucruri hainoase și serioase au experimentat mangherașii noștri. Improvizatia a fost metoda preferată, dar ca să improvizezi credibil trebuie să fii foarte pregătit, citit, instruit. Printre toate descoperirile frumoase ale *Provocărilor*, noi am descoperit că sunt la Chișinău copii care citesc prost... A fost o *Provocare* interesantă de care ne amintim cu drag, dar și ne bucurăm că s-a terminat! Acum suntem gata pentru următoarea!

Filiala „M. Lomonosov”: *Provocarea verii* chiar ne-a provocat să arătăm că avem abilitățile și capacitatea necesare realizării acestui program. Niciodată echipa nu a fost așa de coagulată ca la *Provocarea*... Am avut parteneri serioși, voluntari la fel... și dorință de a ne implica, ca un test, într-un fel. *Provocarea* noastră a reușit. S-a deosebit de cele de la alte biblioteci, prin activități distincte, prin multe exerciții fizice, ceea ce n-am văzut în alte filiale, multe jocuri și multă creativitate, dar și lectură... Noi avem și suntem obișnuiți cu programe de foarte mare durată, dar *Provocarea* a fost primul program care a durat continuu trei luni de zile, care a solicitat multe com-

petențe, timp și dedicație. A fost o experiență memorabilă din care am învățat de toate: de la managementul evenimentului la metode teatrale sau ludice. Suntem gata de alte *Provocări*!

Filiala „Târgu-Mureș”: La început eram reticenți, eram chiar supărați ... dar am intrat în joc și în competiție cu *Provocarea*. Am câștigat duelul, noi, bibliotecarii târgumureșeni și am ajuns chiar foarte mulțumiți. Am fost descoperiți și redescoperiți! Am fost apreciați de participanți și părinții lor pentru efortul incomensurabil pe care l-am făcut ca ei să se simtă bine, să lectureze, descopere și creeze – am avut de toate – carte, lectură, experimente, robotică, tablete, jocuri, provocări, experiențe cognitive. O provocare care nu te lasă indiferent..., o provocare-poveste poate fi numită *Provocarea Târgu-Mureș!*

În a doua parte a debriefing-ului discuțiile au fost concentrate orientate pe întrebarea ***Ce nu v-a plăcut la Provocarea 2019? Ca stare, ca rezultat, ca percepție... De ce, concret, sunteți nemulțumită?***

Așteptările au fost sumbre... ne pregăteam să ascultăm tirade de bocete, însă au fost observații, critici constructive care se regăsesc și în interviurile live¹, de aceea

¹ Le regăsiți în articolul „Cercetarea *Provocarea verii* provoacă bibliotecarii, provoacă utilizatorii. Date active, date pasive, date conforme”, în acest număr de BiblioPolis, p. .

nu le reproducem și aici, dar oferim o sinteză scurtă a nemulțumirilor:

De atitudinea unor șefi... Coordonăm oameni, nu roboți, iar omul vrea sinceritate, nu clișee. Oamenii care se simt apreciați muncesc mai cu sârg și mai mult, o știe deja orice manager. Voiam susținere, nu critică; voiam înțelegere, nu morală, voiam încurajare, nu indiferență, voiam motivare, nu sancțiuni;

Dificultăți au fost, desigur... Așa cum se spune în general despre bibliotecar, a trebuit să fim pe rând... ingineri, pedagogi, medici, chimiști, istorici... Copiii sunt foarte inteligenți și au nevoie de „lectori” buni;

Solicitam să ni se respecte viziunea, să nu se intervină în conceptul elaborat de fiecare dintre noi, referitor la forme, metode, jocuri, plenitudine etc., întrucât odată ce am conceput proiectul astfel, ni-l asumăm;

Să fim lăsați să acționăm după specificul bibliotecii, aparte de cadrul rețelei noastre de filiale;

Desigur, se cer a fi soluționate probleme privind asigurarea măcar cu ceai, biscuiți sau croissante participanților la program;

A fost un program-vulcan căruia i-am făcut față, l-am stăpânit și împlânzit ca pe un cal năvălaș... vrem altfel de recunoaștere nu numai diplome, dorim un spor la numărul de zile la concediu, sau oferite pe parcursul anului pentru efortul suplimentar depus ...! Merităm, cei care au avut provocări zguduitoare, cum a numit-o Angela Vințilă... nu recunoaștere la tonă – toți egali! N-au fost contribuții egale la Provocare, au fost Provocarea A, O, T, M, Ș, C, L, U, E, G, B... (numele bibliotecii, după prima literă).

Interpretarea moderatorului

Provocarea verii prevedea o evaluare permanentă a proiectului. Nici un alt program al BM, n-a fost atât de monitorizat, analizat, nici de unul dintre programele BM nu s-a discutat atât cât s-a discutat despre *Provocarea verii*. Așa cum a fost elab-

borat și pus în aplicare, evaluarea a constituit o parte esențială a metodologiei *Provocării verii* și a permis bibliotecilor să se adapteze continuu, să îmbunătățească, să colaboreze și să împărtășească succesele și eșecurile. Grupul *Provocarea verii* a avut ca administratori directorii adjuncți, care comunicau permanent cu membrii grupului – șefi de filiale, șefi de secții, bibliotecari implicați în livrarea efectivă a proiectului. Grupul a fost acel spațiu formal în care se monitoriza, evalua, reflecta, discuta, relaționa pe măsură ce proiectul progresa. Aceste relații au fost întărite pe tot parcursul proiectului și se consolidau, deoarece actorii acestor relații vedeau și simțeau impactul activității bibliotecii și beneficiile aduse de *Provocare*. În ceea ce privește evaluarea desfășurării programului, au apreciat atunci când acest lucru s-a făcut punând în lumină identitatea fiecărei biblioteci, valorificând omul și construind un profil al bibliotecii și al bibliotecarului.

A fost un program foarte important pentru că a sporit aspectul social al bibliotecii, iar consistența activităților și a prezenței în comunitate – evenimente, postere, agenda, postări, activitățile programului, logoul programului – au purtat brandul BM consecvent, cu logoul și culorile lui calde, câștigând cu adevărat tracțiune în comunitate, pe măsură ce programul se maturiza pe parcursul celor trei luni de livrare. Mesajul a fost foarte simplu: *Citește, Descoperă, Creează*, pe care participanții l-au inversat prin preferințele lor: *Descoperă, Creează, Citește* – așa l-au vrut ei!

Important să menționăm că BM nu a realizat singură acest program dar colaborând cu alte instituții, domenii și personalități, pe care bibliotecarii i-au identificat, invitat și implicat, astfel reușind să amplifice impactul comunitar, acesta fiind clasat la beneficii.

Bibliotecarii au demonstrat că pot trece la o abordare bazată pe practici mai in-

teractive și mai proactive. Aceasta înseamnă că acceptau și percepeau bibliotecile ca spații confortabile pentru a itera în mod constant și a elabora prototipuri de idei / proiecte care abordează probleme, oportunități, inițiative comunitare. Această abordare însemna adoptarea unui model de învățare / practică / cercetare constantă.

Provocarea verii ca model de împuțernicire comunitară a solicitat o gândire diferită pentru personalul bibliotecii. Bibliotecarii noștri au făcut *Provocarea verii* un spectacol – atât de colorat, interactiv, animat și dinamic l-au desfășurat. A fost pentru bibliotecari și participanți un teatru-labirint ca complexitate și desfășurare, a fost un teatru de improvizație în care se adaptau la fiecare minut, un spectacol unde fiecare participant a avut șansa de a se simți personaj într-o piesă în care se putea întâlni cu propriile bucurii, aspirații, emoții, eșecuri, atitudini.

Provocarea verii a fost metoda performativă și participativă, prin care bibliotecarii au implicat direct participanții în experiențe propuse, prin parcurgerea unui traseu alcătuit dintr-o succesiune de momente dezvoltate, în general, pe o anumită temă. Întreg proiectul s-a bazat pe învățarea experiențială, practică în bibliotecă și afară, în aer liber, procesul învățării fiind unul mult mai profund decât în cazul educației formale: participanții, au fost puși în situații practice, care implică cooperarea. Munca în echipă a stimulat înțtrajutorarea și interacțiunea, iar legăturile interumane care s-au creat sunt mult mai

trainice. Din acest punct de vedere, considerăm experiența acestui program foarte utilă în implementarea viitoarelor activități desfășurate de biblioteci.

Cea mai importantă provocare a *Provocării verii* pentru bibliotecari a fost să reușească să comunice, să identifice elementele comune dar și cele specifice fiecărui grup, să formeze o echipă. Activitățile de ice-breaking și team-building, jocurile de rol și workshop-urile, au reușit să creeze comunități în care prietenia, toleranța, diversitatea și veselia au fost reguli de bază – se întâlneau, se cunoșteau, legau prietenii, formau echipe, deschideau porțile cunoașterii – valori pe care biblioteca are datoria morală să le cultive în mintea și în sufletul oamenilor, mai ales ale copiilor și tinerilor.

Nemulțumirile, pretențiile, obiecțiile tot pe atât de multe cât efort au depus. Ei sunt cei care pot evalua cel mai bine bunul mers sau detaliile vulnerabile ale programului pentru că nu l-au administrat de la distanță – prin grup, prin telefon, prin chat FB, email – ei au simțit pe pielea lor, au trăit *Provocarea verii*. Toate propunerile au fost sistematizate și le vom utiliza la viitoarea *Provocare* sau la elaborarea altor programe. Aceste date *pasive* și departe de a fi *conforme* completează acea BIG DATA *Provocării verii 2019*.

Putem concluziona scurt: contribuția creativă, inovativă a bibliotecarilor noștri a făcut din *Provocarea verii* un program multiplicator al metodelor interactive la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.